

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Заиров Сиротулло Абдулмачидович дар мавзуи “Ташаккули салоҳиятҳои муоширатии хонандагони синфҳои болоии муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ дар заминаи таълими фанни адабиёти тоҷик”, ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.01 – педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот пешниҳод гардидааст

Масъалаи ташаккул ва инкишофи салоҳиятҳои муоширатии хонандагони муассисаҳои таълимӣ яке аз вазифаҳои асосии педагогикаи муосир ба ҳисоб рафта, фароҳам овардани шароитҳои педагогии зарурӣ баҳри омода соختани наврасону ҷавонон ба муносибат ва бархурди ҳасана ва аз ҳама ҷиҳат рушдёрта метавонад дар самти пешрафт ва зиндагии шоистаи насли ояндасози Ватан, пешрафту рушди устувори давлат ва ҷомеа сахми назаррас гузорад.

Таҳқику омӯзиш ва баррасии автореферати диссертатсияи аспирант Заиров Сиротулло собит мекунад, ки агар салоҳиятҳои коммуникативии хонандагони муассисаҳои таълимӣ ташаккул ва тақомул ёбанд, салоҳиятҳои дигари онҳо низ рушд мекунанд.

Ба андешаи муаллифи диссертатсия хатмкунандагони ояндаи муассисаҳои таълимӣ дар баробабари дониши кофӣ доштанишон бояд тавонанд донишу маърифати хешро дар амал татбиқ намоянд, аз уҳдаи ҳалли проблемаҳои мавҷуда баромада тавонанд, ҳадафҳои муайян дошта бошанд ва барои расидан ба онҳо талош варзанд, дар шароити душвори ҷаҳонишавӣ тавонанд, ки фарҳанг, тамаддун, забон ва дигар арзишҳои миллиро ҳифз намоянд.

Муаллифи диссертатсия кӯшишҳои зиёди илмӣ анҷом дода, паҳлуҳои гуногуни масъаларо равшан намуда, барои тақомули фарҳангу одоби муоширатии хонандагони синфҳои болоӣ тавассути корбурд аз арзишҳои миллий ва анъанаву суннатҳои халқи тоҷик пешниҳодҳои мушаххаси амалии ҷолиби диққат ироа намудааст.

Рисолаи аспирант Заиров Сиротулло дар мавзуи “Ташаккули салоҳиятҳои муоширатии хонандагони синфҳои болоии муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ дар заминаи таълими фанни адабиёти тоҷик”, воқеан ҳам кӯшиши саривақтӣ ва ҷолиби диққати муҳаққиқ буда, он дар доираи талаботи наватарини барасмиятдарории таҳқиқоти илмӣ рӯйи кор омадааст. Зеро дар шароити кунунии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин дар вазъияти ҷаҳонишавии манфиатҳо ва омезиши анъанаҳои миллии мардумони ҷаҳон масъалаи рушду тақомул ва беҳсозии вазъи

муоширату муносибати хонандагони муассисаҳои таълимии кишвар яке аз мушкилоти ҳалталаби ҷомеа ба шумор меравад.

Муҳаққиқ бисёр ба маврид ва нишонрас таъкид кардааст, ки анъана ва урфу одатҳои миллии халқи тоҷик дар бобати муошират, нармгуфторӣ, одоби суҳбат, таъсири суҳан, эҳтироми ҳамсуҳбат, одоби баҳсу муколама ва дигар паҳлуҳои вобаста ба нерӯи суҳан бояд ба хонандаи имрӯза дар дарсҳои забон ва адабиёти тоҷик дуруст ва мақсаднок ба роҳ монда шавад.

Аспирант асоси омӯзиш ва таҳқиқу озмоиш дар масъалаи муоширати солим хеле дуруст ва боварибахш натиҷагирӣ кардааст, ки маҳз оила ҳамчун воҳиди сохтори ҷомеа ба ташаккулёбии шахсият ҳанӯз аз синни хурдсолӣ замина мегузорад. Муоширати қобили қабул нахуст аз хонавода сарчашма мегирад.

Гарчанде оила гурӯҳи хурди иҷтимоӣ бошад ҳам, дар тарбия ва омодагии наврасону ҷавонон ба муоширату муносибати хуб нақши калидӣ дорад.

Заиров Сиротулло натиҷаи кори баанҷомрасонидаашро дар муқаддима, ду боб ва хулоса инъикос намуда, аз адабиёти гуногуну фаровон истифода бурдааст.

Довталаби дараҷаи илмӣ дар боби якуми диссертатсия дар асоси таҳлили назариявӣ, синтез ва ҷамъбасткунӣ методика ва методологияи таҳқиқотро муайян карда, ҷанбаҳои фалсафӣ, психологӣ ва таърихӣ педагогии муносибати босалоҳият ба таълим ва таъсири он дар беҳдошти вазъи муоширати хонандагонро мавриди омӯзишу баррасӣ қарор додааст.

Дар боби дуюм роҳҳо, усулҳо ва амсилаи ташаккули салоҳиятҳои коммуникативии хонандагони синфҳои болоии муассисаҳои таълимиро дар дарсҳои адабиёти тоҷик таҳқиқу таҳлил ва натиҷагирӣ намудааст.

Дар хулосаи диссертатсия танзиму таснифи натиҷаҳои озмоиши педагогиро комил ғардонид, мавриди арзёбӣ қарор дода, вобаста ба натиҷаҳои ноилшуда хулосаву тавсияҳои зарурӣ ироа кардааст.

Лозим ба ёдоварист, ки таҳқиқоти диссертатсионӣ арзишҳои назаррасро соҳиб буда, боваринокӣ, асосноккунӣ ва возеҳии он дар гузориши проблема, ва роҳҳои ҳалли он, ҳадаф, вазифа, фарзия ва аҳамияти назариявӣ амалии рисола андешаҳои дар боло зикргардидаро собит месозад.

Мувофиқи натиҷаҳои дар автореферат баррасигардида кори диссертатсионии Заиров Сиротулло дар мавзӯи “Ташаккули салоҳиятҳои муоширатии хонандагони синфҳои болоии муассисаҳои

таҳсилоти миёнаи умумӣ дар заминаи таълими фанни адабиёти тоҷик” таҳқиқоти илмӣ анҷомёфта маҳсуб ёфта, ҳаҷм, дастгоҳи илмӣ, арзиши назариявӣ ва амалии он ба талаботи ҚОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ буда, муаллифи он ба дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.01 - Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот сазовор мебошад.

Номзади илмҳои педагогӣ,
мудири кафедраи забони русӣ
ва таҳсилоти касбии Донишгоҳи
технологии Тоҷикистон

Ваҳобова Азиза Абдуллоевна

15.09.2022

Суроға: ш. Душанбе, ноҳияи Фирдавсӣ, кӯчаи Н. Қарабоев 63/3
Тел: 918822307, aziza.vakhobova@mail.ru

“Имзои Азиза Ваҳобоваро тасдиқ мекунам”

Сардори шӯъбаи кадрҳо ва
корҳои махсуси Донишгоҳи
технологии Тоҷикистон

Бухориев Н.А